

The Invisible Man

Aantekeningen van Sam Avery

'You don't understand,' he said, 'who I am or what I am. I'll show you. By Heaven! I'll show you.'

– H.G. Wells

I

Toen de Airbus de daling inzette naar Genève werd Nick, of wat er van hem over was, nog kunstmatig in coma gehouden. En hierboven in de bergen knalde het onweer. Hierboven, één grote turbulentiemerkrie in onstabiele lucht. De Airbus cirkelde eindeloos en blind in de wolkenmassa en dook plotseling door een gat, waardoor ik zag dat we al geruime tijd lager zaten dan de omringende bergruggen. Het horror vacui bij het totale gebrek aan oriëntatie verruilde zich onmiddellijk voor een onverbloemde claustrofobie. Buiten de wolkenkrabbers van Manhattan was dit de eerste keer in zestien jaar dat ik met bergen werd geconfronteerd. Het liet geen ruimte voor illusies: ik háátte de bergen. Ik haatte ze nog steeds.

Ik haatte hoe ze ons insloten. Hoe ze zich over het vliegtuig heen leken te buigen. Hoe ze dwars door het noodweer rezen. Grillig als de tanden van een roofdier.

De bergen hadden Nicks gezicht eraf gebeten.

Al die tijd had ik me afgevraagd wat die vent aan de telefoon had bedoeld toen-ie het steeds over Nicks gezicht had gehad. Die vent die vertegenwoordiger was van de Police Cantonale. Dat er iets mis was met zijn gezicht, had-ie gezegd. Dat gezicht, ik kende het door en door. Mannelijke lijnen maar zachte trekken, een oersymmetrie die hem het voorkomen gaf van een wezen rechtstreeks afkomstig uit de natuur. Wat ik er het meest in aanbad was de volledige afwezigheid van schaamte. Ik was er nog altijd niet uit of de kalme zelfverzekerdheid waarmee Nick de wereld in keek voortkwam uit het feit dat hij andermans blikken eenvoudig niet gewaarwerd, of dat hij er juist zo aan was gewend dat ze hem koud lieten.

En ik nog denken dat hij het was, toen de telefoon ging: datzelfde gezicht grijnsde me toe vanaf het scherm. De foto die ik tien dagen eerder had genomen, de avond voor zijn vertrek. Ik had die foto in beeld willen zien, elke keer als hij zou bellen. *#bebacksoon* had ik hem op Instagram *gecaptiond*. In de dagen erna had Nick zelf ook foto's gepost, met gletsjerbrillen en ijsbijlen en dieptes die ieder gezond mens de rillingen bezorgden. *#livingthelife* had-ie ze *gecaptiond*.

Die foto, ik zag 'm omdat de Police Cantonale Nicks eigen nummer gebruikte toen ze belden.

De rit naar het CHUV in Lausanne verliep langzaam omdat het regende en noch Harm, noch Louise Grevers graag reed in het buitenland. Onderwijl dacht ik: *Blijf je bij me als ik verlamd raak? Blijf je bij me als mijn gezicht gruwelijk is verbrand?* Ik dacht: *Blijf je bij me als ik geen benen meer heb? Als ik vloeibaar voedsel moet slikken door een*

slangetje? Blijf je bij me als ik verstandelijk gehandicapt raak, en ik je niet meer kan liefhebben zoals ik je nu liefheb? Ik dacht: Blijf je bij me als ik oud ben en onzichtbaar?

Ik dacht: *Bij sommigen gaat het snel en bij sommigen gaat het langzaam, ongeluk of zwaartekracht, maar uiteindelijk raken we allemaal verminkt.* Nu wás het ongeluk de zwaartekracht. Niet het soort dat je lichaam laat hangen en je stukje bij beetje onzichtbaar maakt, maar het soort dat je met een klap te pletter doet slaan.

Ik dacht: *Blijf je bij me als ik geen gezicht meer heb?*

Op de achterbank van de Hertz-rental van Nicks ouders namen de bergen me gevangen. Het Meer van Genève was de toegangspoort tot de Alpen. Deze omgeving was me vijandig gezind, dat voelde ik aan alles. Er hing een tastbare boosaardigheid over het water, als een elektrische lading. Alsof er hier een deur openging waarachter zich iets ongrijpbaars maar zeer dreigends bevond dat me lange tijd gezelschap zou houden.

Het punt was: ik was vierentwintig, hij zevenentwintig. Het punt was: we wilden nog niet onzichtbaar zijn. Compenseren. Blij zijn dat-ie nog leefde. Daar waren we te jong voor. Maakte het me een slecht mens, dat ik dergelijke gedachten erop na hield terwijl Nick in coma lag? Oppervlakkig? Het was de wereld die ik kende. Geef me maar die oppervlakkigheid. We hadden elkaar nota bene ontmoet in de sportschool. Biceps: check. Pecs: check. Abs: check. De sportschool is de crème de la crème van de menselijke buitenkant, de tegenhanger van de krochten van het internet waar creditcardpervs en stompjesfetisjisten naartoe gaan om zich uit te leven op verminking en amputatie.

Ik dacht: *Blijf ik bij je, als ik dit niet aankan?*

De bergen rezen aan weerszijden, hoger en hoger. Een wee gevoel pakte zich samen in mijn maag. Ik zag voor me hoe hij daar die eerste keer op dat fitnessbankje had gelegen, glanzend van het zweet met gewichten

in de weer, zijn hemdje doorweekt. Alleen nu had hij geen gezicht. Waar zijn gezicht had moeten zitten zat een diep, zwart gat, een culminatie van zwaartekracht en boze dromen.

2

Hij was buiten levensgevaar, maar de artsen waren nog met hem bezig. Voor we bij hem mochten werden we door twee rechercheurs van de Police Cantonale meegenomen naar het kantoor van de kaakchirurg. De kaakchirurg deed het woord en de rechercheurs zaten al die tijd alleen maar verveeld aan zijn flanken. Het protocol achter hun aanwezigheid was me niet duidelijk; op sfeer scoorden ze geen punten. Na verloop van tijd voelde ik me er zo opgelaten door dat ik me begon af te vragen of de Zwitserse politie soms doofstommen in dienst had, in het kader van een of ander sociaal re-integratieprogramma.

De samenkomst was een ware linguïstische smeltkroes: de ouders van Nick spraken Nederlands met elkaar en Engels tegen de kaakchirurg, de kaakchirurg sprak Engels tegen Nicks ouders en Frans tegen de rechercheurs, en de rechercheurs spraken zagezegd niet, talen die ik alle vier beheers. Ik weet dat Europeanen stukgaan op die scène uit *Inglourious Bastards* waarin Diane Kruger aan Brad Pitt vraagt: *'I know this is a silly question before I ask it, but can you Americans speak any other language besides English?'* Ik toevallig wel. Ik spreek ook nog Spaans, een redelijk woordje Duits, heb een specialisatievak gedaan in creoolse talen en ik lees (of nou ja, las) Latijn. Ik doe mijn *Research Master's in Linguistics* aan de UvA en heb mede dankzij Nick in drie jaar tijd vloeiend Nederlands geleerd (al hoor je het nog aan de harde r; het grootste struikelblok is niet 'Scheveningen' maar een simpel woord als 'groot').

Dat neemt niet weg dat deze aantekeningen vol staan met anglicismen en Amerikaanse *slang*. *Get used to it*. Beter dat je die disclaimer nu hoort dan in de recensies, nietwaar?

De kaakchirurg heette Olivier Genet en tegen mij sprak-ie overigens niet. Misschien omdát ik Amerikaan ben, of misschien omdat-ie was getrouwd met Jezus. Uitgedund haar was van de zijkanten van zijn schedel als een doorzichtig netje over zijn kalende hoofdhuid gekamd. *Alopecia androgenetica*, dacht ik. Toen hij zich voor de zoveelste keer alleen tot Nicks ouders richtte, herzag ik mijn diagnose: *hufterige kaalheid*. Op zijn witte jas stond PROPRIÉTÉ DE CENTRE HOSPITALIER UNIVERSITAIRE VAUDOIS gedrukt en ik vroeg me af of dat voor de jas gold of voor de man zelf.

Mannen als hij zijn altijd wel eigendom van iets of iemand.

Nick had geluk gehad, vertelde Genet. Hij was getroffen door vallende rotsblokken, maar hij leefde nog. Tot hij bij machte zou zijn om meer te vertellen was niet met zekerheid vast te stellen hoe het precies was gegaan, maar veel viel af te leiden uit de omstandigheden waarin de bergredding hem had aangetroffen. Hem, want van zijn klimmaatje Augustin werd alleen een pickel gevonden. Augustin moet in slechte weersomstandigheden hulp zijn gaan zoeken en bij het afdalen in een gletsjerspleet zijn gevallen. Wat er van hém over was zat muurvast in het ijs gevoren; *HIJ STIERF IN EEN SPLEET BIJ HET BEOEFENEN VAN ZIJN PASSIE* zou het grafschrift luiden. Zijn familie was op de hoogte gesteld.

‘Ach, wat vreselijk,’ zei Louise steeds weer. ‘Vreselijk, voor die ouders. Godzijdank leeft onze Nick nog.’

Ja, godzijdank, want Nick, zo zei Genet, Nick had geluk gehad.

Van Nick was alleen maar zijn halve gezicht weggeslagen. De kei had zijn kaak gespleten, twee kiezen eruit geslagen en het grootste deel van zijn wangen weggerukt, *#livingthelife*.

Ik dacht: *De bergen hebben zijn gezicht eraf gebeten.*

Ik dacht: *Ongeluk of zwaartekracht, uiteindelijk raken we allemaal verminkt.*

‘Hij mag van geluk spreken,’ zei Genet voor de derde keer, en hij spreidde zijn duim en wijsvinger. ‘Zo’n stukje en de kei had zijn ogen meegenomen. Zo’n stukje en hij had dood kunnen zijn.’

Ik begreep niet wat hij steeds bedoelde met ‘geluk’. Zo’n stukje de andere kant op en hij was heelhuids thuisgekomen. Zo’n stukje en we zouden nu in een zonnig hotelbed *hot & steamy* seks kunnen hebben om hem de ervaring te doen vergeten. Ik overwoog al wat de beste Franse vertaling voor *hot & steamy* zou zijn, maar bedacht me dat de arts waarschijnlijk Nick nog in behandeling had.

Harm vroeg of het een gevaarlijke plek was, waar het ongeluk had plaatsgevonden en ik wilde zeggen ja, het waren de bergen. Als je onder aan die helling staat ben je nog niet dood, maar laten we zeggen dat de klok tikt.

Genet zei dat de exacte plaats hem niet bekend was. ‘In het Val d’Anniviers, in de Walliser Alpen. Maar het rapport van Air-Glacières vermeldt verder alleen dat het op afgelegen, ontoegankelijk terrein was. Gevaarlijk terrein, waar zelden wordt geklommen.’ Hij mompelde iets onverstaanbaars tegen zijn doofstomme gevolg (ik was ze in dit stadium Chief Bromdon en sidekick Bernardo gaan noemen) en wendde zich weer tot ons: ‘We zullen navraag voor u doen op welke berg het ongeluk heeft plaatsgevonden.’

Ik vroeg me af wat het uitmaakte, een berg was een berg. Een hoop vastgevroren steen zonder koffiecorners, club soda’s of mojito-bars, waar je zo ver mogelijk vandaan diende te blijven. Het kon me niet schelen hoe een stuk land heette dat miljoenen jaren niet onderhevig was geweest aan evolutie. Boor er een gat in, stop er een klein nucleair arsenaal

in en boem, je bent aan het recyclen.

Er waren politiefoto's, genomen voordat zijn gezicht bij elkaar werd genaaid, maar die hield de kaakchirurg tussen ons in zodat wij ze niet konden zien. Draaide ze fronsend ondersteboven, draaide ze weer terug. 'Het zal moeilijk genoeg worden als straks het verband eraf gaat.'

Louise sloeg haar handen voor haar mond.

'Uw zoons geluk is dat hij goed geconserveerd is geweest. Hij heeft uren bewusteloos in het ijs gelegen voordat hij bijkwam, waardoor de bloeding is gestelpt en zwelling is tegengegaan. De bevriezing heeft wel geleid tot verlies van weke delen, die we met transplantaten hebben moeten sluiten.'

Transplantaten?

'Van zijn arm.' Hij spreidde opnieuw zijn duim en wijsvinger, dichter op elkaar dit keer.

Ik zag Nicks gezicht voor me: een bloederig, gapend gat.

Ik zag Nicks gezicht voor me: necrotisch en zwart. En er groeide een arm uit.

Harm stelde de *million dollar question*: 'Is er blijvende schade?'

Genet keek peinzend naar de foto's van dat perfecte, gemutileerde gezicht en zei: 'Plastisch chirurgen noemen dit een "eeuwige glimlach" en dat is niet voor niets. Tegen littekenvorming kunnen we later een corrigerende ingreep doen en mogelijk kunnen we het geheel wat soepeler maken met siliconenpleisters. Maar het is een illusie om te denken dat we dit soort lelijke verwondingen volledig onzichtbaar kunnen maken. Je hoort er nooit iemand over, maar na een facelift zitten mensen onder de littekens. We snijden alleen slim. Een snee boven het ooglid. Een snee langs de neusvleugel. Een snee achter het oor. Het verschil is dat we het bij uw zoons rectificatie niet voor het kiezen hebben.'

Ja, dat woord gebruikte hij.

Nick kreeg niet eens een krantenberichtje, geen *MOUNTAIN BITES HAPPY*

HORROR GRIN IN DUTCHMAN'S FACE, want de volgende dag werden foto's gepubliceerd die bewezen dat de Zwitserse actrice Heidi Lötschentaler een neuscorrectie had gehad en er was geen ruimte meer voor klein nieuws.

'Tot over een maand of zes het kaakbot is genezen en we gebitsimplantaten kunnen plaatsen krijgt hij een prothese. Maar dan zijn we er nog niet. Het is maar de vraag of hij zijn volledige mimiek terug zal krijgen. U moet rekening houden met functionele problemen als een beperkte mondopening, blijvende beschadiging van de motorische zenuwen met als gevolg een hangende mondhoek of gedeeltelijke aangezichtsverlamming...'

Het begon me te duizelen. Ergens in de verte hoorde ik Louise huilen. Ik probeerde te focussen op de kronkelende ader achter de kalende slaap van Genet: er gleeed een zweetdruppel overheen.

'... verlies van kauwvermogen, beperkte neusademhaling, verminderde reuk en smaak, spraakproblemen...'

Die ader, die kaalheid, dat zijn ook littekens: ouderdom.

'... PTSS, gedeeltelijk geheugenverlies, angststoornissen... is uw zoon verzekerd?'

In mijn hoofd schreeuwden mijn gedachten: *Geef me zwaartekracht. Laat me maar te pletter slaan. Maak me onzichtbaar...*

Op dat moment zag ik nog niet dat er iets niet klopte. Daarvoor was mijn shock te ontzagwekkend. En ik wilde het nog steeds niet zien nadat ik die avond het hotel had verlaten en na enkele omzwervingen door de wirwar van nauwe, irritant hellende straatjes uiteindelijk weer bij het ziekenhuis was aanbeland, waar nachtzuster Cécile Métrailler me nerveus het dichtgevouwen briefje toestopte. Het briefje geschreven in Nicks handschrift:

Geloof niet wat ze zeggen. Het was geen ongeluk.

Natuurlijk had ik hem moeten geloven. Wie gelooft zijn partner niet, als-ie zoiets tegen je zegt? Maar Nick kampte met de naweeën van een ernstig trauma en dr. Genet had verteld dat-ie zich het ongeluk niet herinnerde. Ik dacht dat Nick aan waanvoorstellingen leed.

En ook dacht ik dat dat het grootste van mijn zorgen was. Maar die openbaarde zich pas toen iets die arme Cécile de volgende avond zo de stuipen op het lijf had gejaagd dat ze tijdens haar dienst uit het ziekenhuis was weggevlucht en niet meer terug durfde te komen.

Dat iets was Nick.

3

Hij was al bij kennis toen wij hem die middag bezochten en ze hadden hem pen en papier gegeven zodat hij kon communiceren. Hij was echter nog niet in staat om meer dan uiterst basale informatie los te laten – *Nee, geen pijn* en *Water, alsjeblieft* en *Zwarte magie* – dus de rechercheurs van de Police Cantonale moesten nog wat langer geduld hebben. Ze hingen nu verderop in de gang als twee monitors op *mute*.

Ik zal eerlijk zeggen dat ik als de dood was om die deur door te gaan. Louise zag het en kneep in mijn hand, maar ging toch alvast vooruit de kamer in naar haar zoon. Het kostte me alle moeite om me niet om te draaien en weg te rennen. Ik was doodsbang voor wat ik zou aantreffen, maar voelde ook woede omdat ik hem zo vaak had gesmeekt om op te houden met die idiote hobby van 'm, en zelfmedelijden, want *dammit*, onze beste kans op geluk was nu terug te kijken naar hoe het was geweest, niet naar hoe het zou kunnen worden. Misschien waren die gevoelens niet eerlijk, maar ze waren echt.

Toen rechtte ik mijn rug, liep naar binnen en zag wat er was over-

gebleven van de knappe Hollandse jongen op wie ik drie jaar geleden verliefd was geworden. Ik wou dat ik kon zeggen dat het meeviel. Maar als ik nu begin met liegen, zal alles wat ik hierna nog moet vertellen waardeloos zijn.

Ik herkende hem omdat het lichtblauwe laken tot zijn middel was teruggeslagen en hij geen shirt droeg. Biceps: check. Pecs: check. Verminkte mummykop: check. Ze hadden zijn hoofd ingewikkeld met hele verpakkingen strakgetrokken gaasverband die kompressen op hun plek moesten houden. Lukraak vastgeclipd om te voorkomen dat de boel zou loslaten en wij getrakteerd werden op de monsterlijke aanblik van wat daaronder zompig en stinkend was ingevingerd met een dikke lik antibiotische zalf. Er waren alleen ruimtes opengelaten voor zijn ogen, zijn linkeroor en zijn neusgaten: één waardoor hij ademhaalde en één waardoor een plastic slangetje naar binnen liep. Had hem zijn gletsjerbril opgezet en hij was de *Invisible Man* op glucosesiroop.

Zijn ogen waren dof van de morfine maar waren nog altijd dezelfde, en zochten tussen zijn ouders door naar die van mij.

‘Heil, Toetanchamon,’ zei ik.

Daardoor schoten Harm, Louise en de zuster die zijn bloeddruk opnam in de lach. Zelfs dr. Genet grinnikte even. Stiekem was ik opgelucht, want het gaf mij de gelegenheid me aan die blik te kunnen onttrekken. Ik had hem niet kunnen verdragen – ik wilde niet huilen waar iedereen bij was.

4

Dat eerste bezoek, het stelde niet veel voor. Nick was nog te zeer bedwelmd van zijn narcose en wij waren allemaal te geschokt om er iets

gedenkwaardigs van te maken. Toen ik die avond alleen terugkeerde wist ik dat hij zou slapen, maar ik had de onbedwingbare behoefte hem te zien.

Zoals dat gaat in de bergen – dat wist ik toen nog niet, maar dat weet ik nu – was de lucht vlak voor zonsondergang opengetrokken. Louise en Harm waren na het eten een lange wandeling gaan maken langs het meer. Ze waren prikkelbaar door het verdriet om hun zoon en door het nieuws dat hij mogelijk pas over een week naar Nederland mocht worden overgevlogen, om het gevaar voor infectie in te dammen. Ik had hun uitnodiging afgeslagen en was mijn eigen weg gegaan, heuvelopwaarts, terug naar het CHUV, worstelend met de gedachte wat ik zou doen als ze me niet op de afdeling zouden toelaten.

Het was erg rustig in het ziekenhuis. In de lange gang die via het open atrium naar de IC liep, de gang die één langgerekte wolk van urinelucht, bodylotion en ontsmettingsmiddelen was, zag ik maar één patiënt en twee verpleegsters, die me beleefd groetten in het voorbijgaan. Ik probeerde me op mijn voeten te concentreren en keek alleen vluchtig op als het echt niet anders kon, want het uitzicht door de grote ramen gaf me de kriebels. De bergen aan de overkant van het meer waren donkere contouren die in een vreemd atmosferisch effect oplosten in de wolken en ik voelde er sterker dan ooit dreiging van uitgaan.

Op Nicks afdeling bleek geen spoor meer van de Police Cantonale. Later hoorde ik dat ze Nick die namiddag een paar vragen hadden gesteld – standaardprocedure bij dodelijke bergsportongevallen. Ze hadden een afsluitend rapport geschreven en waren vertrokken. Nick had ja en amen gezegd en de conclusies van de bergredding bevestigd.

Zelfs in zijn toestand had Nick beseft dat het hem wel eens duur zou kunnen komen te staan als hij begon over wat er echt door zijn hoofd spookte.

Verwarrende herinneringen, angstbeelden, vaag als een verre echo...

(Dum-dum-dum-duuuuummmm – roll credits.)

Ik glipte ongezien zijn kamer binnen. Daar lag mijn perfecte vriendje, naakt op bed. Het lichtblauwe laken teruggeslagen, een plastic slangetje uit zijn ongelukkige, slappe penis, een jonge verpleegster met een volle bos donker, krullend haar over hem heen gebogen. Mijn perfecte gemummificeerde vriendje, aangerand door een knappe jonge creditcardperv met een cytoscoopfetisj. Geef haar eens ongelijk: haal dat hoofd eraf, prik het lijf op een standaard, en iemand zou er een ton voor betalen en het Apollo's torso noemen.

Toen zag ik het teiltje water, de washand en de urinezak waar het slangetje in uitliep tussen zijn benen, en toen zag de verpleegster mij. Ze gaf een verschrikte gil.

'*Bonsoir,*' zei ik.

Het is grappig hoe mensen zich geen raad weten met situaties.

Ik zei: 'Ik ben blij dat ik dr. Genet niet zo met 'm aantref.' Ik zei het in het Frans, net als al het volgende wat ik tegen Cécile zou zeggen, want Cécile bleek maar een paar woorden Engels te spreken.

Ze leek iets te ontspannen – een heel klein beetje maar – en keek me met nerveuze, heldere ogen aan. 'Jij moet Sam zijn.'

'Dat klopt. Hoe weet jij dat?'

Ze glimlachte, maar ontweek toen weer mijn blik. 'Nick heeft me over je verteld. Cécile Métrailler.'

'Hallo Cécile.' Ik liep naar het bed en schudde boven het naakte lichaam van mijn vriendje haar in latex gehulde hand. 'Als mannen dat soort handschoenen dragen zijn ze doorgaans heel andere dingen van plan.'

Ze zeggen dat humor een copingmechanisme is, maar als poging om Cécile op haar gemak te stellen slaagde het nauwelijks. Ze proestte even

verlegen, maar wendde snel weer haar hoofd af en stak een elektrisch pistool in Nicks blootgelegde oor.

Haar nervositeit sloeg op me over, merkte ik. Het werkte op mijn zenuwen om naar dat slapende, ingekapselde gezicht te kijken, en dus liet ik mijn blik afglijden naar waar de drukverbanden op de rest van zijn lichaam zaten. Biceps: check. Quadriceps: check. Reps: tot je niet meer kon. Natuurlijk; zijn gezicht gedicht met een armlap, zijn arm gedicht met een dijlap. Cosmetische chirurgie is het verplaatsen van het litteken naar waar het niet uitmaakt. De mens als alles-in-één bouw pakket.

Het punt is: met zo'n lichaam was er geen waar-het-niet-uitmaakt.

Het punt is: zonder gezicht werd zo'n lichaam waardeloos.

Ik rukte mijn blik los van het bed en vroeg: 'Hoe gaat het met hem?'

'Hij slaapt als een roos. Temperatuur en bloeddruk zijn stabiel. Hij voelt niets.' Voor het eerst keek Cécile me langer aan. 'Hoe gaat het eigenlijk met jóú?'

Ik haalde mijn schouders op, overwoog te liegen, zei toen: 'Slecht.'

Ik weet niet waarom ik openhartig was tegen iemand die pas veertig tellen in mijn leven was, maar Cécile intrigeerde me en ik mocht haar meteen. Soms voel je dat. Ik denk dat we onder andere omstandigheden vrienden hadden kunnen worden.

'Het zal heel moeilijk zijn,' zei ze eenvoudig. Ze reikte me de washand aan. 'Hier, jij wil hem vast wassen.'

Dat wilde ik helemaal niet en Cécile wist dat donders goed, maar ze zag de afstand die ik hield tot het bed en mijn pogingen te vermijden wat ik uiteindelijk onder ogen moest zien: dit was Nick, en ik kon er maar beter aan wennen. Onze levens zouden gedefinieerd worden door het moment dat het verband eraf zou gaan en Nicks onherstelbaar verminkte gezicht werd onthuld. Als een berg zag ik ertegen op. Ik moest steeds denken aan hoe dr. Genet de foto's ondersteboven had gehouden

en weer terug had gedraaid. Maar hoe ik ook vreesde of ik kon omgaan met wat ik te zien zou krijgen, ik vreesde nog meer voor Nick zelf. De vloek van knap zijn is dat het belangrijk voor je wordt. Het wordt een verslaving. Zwaartekracht is je vijand. Eén blik in de spiegel en Nick zou een junkie worden in een afkickkliniek.

Ik was als de dood dat mijn gezicht die spiegel zou zijn en dat Nick niet zou kunnen verdragen wat hij erin zou lezen.

Dus nam ik de washand van Cécile over en waste hem. Ik reinigde zijn lichaam, elk plekje dat ik door en door kende, elke welving die een eigen herinnering met zich meedroeg. Ik dacht aan de woorden

Ik wou dat je me niet zo hoefde te zien

die hij vanmiddag op zijn blocnote had geschreven, maar voelde geen moreel bezwaar, en ben er zeker van dat de handeling van het reinigen ook in mij iets louterde. Ik schiep ruimte voor zijn imperfecties en toekomstige littekens, leerde ze kennen en haalde daarmee de scherpe randjes weg van de gruwel die onder dat mummiemasker op ons lag te wachten.

Toen ik klaar was vertrouwde Cécile me eindelijk genoeg om het dubbelgevouwen briefje uit de zak van haar uniform te halen. Ze speurde langs me heen naar de deuropening en zei met gedempte stem: 'Ik moest je dit van hem geven. Het is in het Nederlands, maar ik heb Google Translate gebruikt, en er staat dat hij van je houdt.' Ze kreeg een kleur. 'Sorry, ik was nieuwsgierig.'

Ik vouwde het briefje open en las Nicks boodschap dat het geen ongeluk was geweest.

Het scheen stiller te worden in de ziekenhuiskamer. Ik werd me plotseling gewaar van mijn hartslag, die op hol was geslagen. Toen ik opkeek

zag ik dat Cécile haar wijsvinger tegen haar lippen drukte. Ik kreeg een schok: ik begreep dat wat ik eerst voor nervositeit had gehouden, in werkelijkheid angst was.

Ik dacht: *Dr. Genet*.

‘Zeg, ik heb nu late dienst,’ zei ze gehaast, ‘maar lijkt het je wat om morgenochtend koffie te drinken? Ik ken een leuk barretje aan het water.’

5

De volgende dag was Nick vroeg wakker en zijn ouders en ik wisselden elkaar voortdurend af aan zijn bed. Later op de ochtend zouden Harm en Louise met Nicks autosleutel afreizen naar het Val d’Anniviers om zijn Focus op te halen, die door de Police Cantonale was gesignaleerd op de plek waar hij en Augustin hem voor hun fatale tocht hadden achtergelaten. Zodra duidelijk werd wanneer Nick kon worden overgevoegen naar het AMC zouden zij de auto terugrijden naar Nederland.

Nicks ogen zweefden spookachtig en dof tussen de stroken verband. De morfine maakte hem nog steeds suffig, maar hij was helderder dan gisteren en ik praatte honderduit omdat ik met geweld zijn gedachten wilde afleiden van het voor de hand liggende. *Flash*: Fazila en Rob hadden weer een pauze ingelast, appte Faz – niets nieuws onder de zon. *Flash*: Ramses had gevochten met Chef, een oor was gehavend en hij wilde alleen nog achter naar buiten. *Flash*: Weleda had een nieuwe Skin Food Facial voor de droge huid en deze smeerde veel soepeler dan... *o fuck*. Ik betrapte mezelf erop dat ik al die tijd vermeed om naar zijn ingekapselde gezicht te kijken. In de spiegel aan de tegenoverliggende muur (de zusters hadden hem verhangen zodat het onmogelijk was voor Nick om erin te

kijken) keek ik naar mezelf wegstarend van het bed, kijkend naar mezelf wegstarend van het bed, en ga zo maar door, een realiteitslus die nooit eindigde – tot Nick mijn hand pakte en me op slag tot zwijgen bracht.

Ik ben een monster

schreef hij op zijn blocnote.

Flash: in Ohio had een vrouw haar baby opgegeten en ze was trending, #onlyinohio.

Als je weggaat, zou ik het je niet kwalijk nemen.

‘Doe niet zo gek.’

Die ogen, ik kon me er niet toe zetten erin te kijken.

‘Niemand gaat hier weg, hoor je me? We kunnen dit samen aan.’

Dat hoopte ik oprecht, maar we wisten beiden dat er een moment zou kunnen komen waarop de werkelijkheid ons inhaalde. We waren drie jaar lang onafscheidelijk geweest. Nick was de reden dat ik niet terug was gegaan naar New York. We hadden erover gedroomd dat op termijn samen te doen. Ik had hem geleerd hoe je moest dansen en hij had mij geleerd hoe je moest liefhebben. Die realiteitslus: het ging niet om mij hier, dat wist ik. Maar als ik nu in die ogen zou kijken, zou ik de oceaan zien die tussen ons oude en ons nieuwe leven lag, en ik had geen idee hoe we die moesten overbruggen.

Louise en Harm kwamen binnen met koffie. Ik was opgelucht. Het gesprek bleef aan de oppervlakte en dat was precies hoe ik het wilde. Toen zijn ouders een halfuur later naar Wallis waren vertrokken, boog ik naar Nick toe en fluisterde: ‘Wat bedoelde je te zeggen, met dat het geen ongeluk was?’